

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۶/۰۵

دوديال

معرفی برنامه ی دسترسی آنلاین به کتب درسی

Program Access to Online Afghan Textbooks

این نوشته نیز شاید مانند نوشته ی قبلی ام یک خوشبری برای اهل دانش و مراکز علمی باشد. در چند نوشته ی قبلی؛ خوشخبری نشر آثار علمی، مانند: کتاب بیولوژی، زونهای اقلیم...، گیاهان (نیباتات) طبی... خدمت هموطنان گرامی نشر نموده بودم. من که در هر نوع شرایط و حالات در جستجوی کتاب ام، عادت است بعد از سه-چهار روز خبری از کتاب فروشیها می گیرم. طی هفته ی گذشته خواستم از آن مجتمع فرهنگی دیدن نمایم که در محل پل سرخ(کارته سه) به شمول یک کتاب فروشی، دارای بخشهای فرهنگی دیگر و از جمله تدویر بعضی برنامه های فرهنگی و حتا آموزش داستان و اساسات ژورنالیزم، فن سخنرانی و نمایش گالری بود، متأسفانه اکنون سقوط نموده و طبق گفته معازره داران همجوار؛ ایشان کتب شان را یا لیلیم ویا هم بخشش نمودند، روی دروازه و کلکینها مملو از گرد و خاک بود.

تجمع چند جوان تحصیل کرده و کتابخوان در آنجا حال به یک خاطره تبدیل شده. ولی از طرف دیگر در چنین وضع پریشان اطلاع یافتیم که اکسوس باز هم به کار خویش آغاز نموده است. بااطلاع از این خبر خوب، عازم ده بوری گردیدم. متصدی این مرکز نشراتی جناب ناصری تشریف نداشتند، ولی معاون ایشان ساحل را یافتم. او نیز غرق اندیشه کسات بازار کتاب بود. روز دیگر خیر از میوند جان(پسر شادوران نصیر عبدالرحمن - موسس و مالک مرکز نشراتی سبا) را گرفتم، او فقط در فکر تمام شدن چند جلد کتاب موجود در (دوکانش) بود تا بااتمام آن آخرین نشانه از آن مرکز فرهنگی را ببندد که سالیان قبل و در دوران مهاجرت از یک کاروبار بسیار کوچک (نصیر لیزر پرنس) در گل حاجی پلازا آغاز و تا یک مرکز بزرگ و مجهز "سبا" در قصه خوانی پشاور و بعد مرکز نشراتی "سبا(میوند)" در کابل -جوار ماشین خانه(نزدیک لیسه انصاری) -شهرت یافته بود، ولی این مرکز فرهنگی و نشراتی که زمانی آثار وکتاب نشره شده خود را تا ایالات متحده، لندن وکاندا میفرستاد، اکنون فقط منتظر اتمام چند جلد کتاب باقیمانده اند که شاید تا ماه دیگر دکانش را بسته نماید. در جوی شیر وضعیت نماینده گی امیری را نیز خیر میگیرم، آنها نیز شاکی اند، مرکز نشراتی عازم، انتشارات سعید... (کتابفروشیهای سردیوار) پل یاغ عمومی فقط (روز میچلانن). وقتی از دیدن هرکدام فارغ میگردم، خیابان فردوسی، ILM I KETABKHANA، Global Publication, PAK IMPERIAL BOOK DEPOT, و کتب نشر شده KALYNI, PEARSON, MC -Comp Hill Graw. وصد ها مرکز نشر و طبع کشور های دور و نزدیک به یادم می آیند.

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليولو مخکې په خیر و لولئ

این قلم مصروف کار در یکی از کتابخانه های تهران

به خاطر دارم که در لاهور و اسلام آباد بعد از ساعت چهار عصر الی ۱۱ شب صف های طولانی در مقابل کتاب فروشیها بسته میشد، در ایران، در کتابفروشیهای خیابان فردوسی نوتهای زیادی پنج صفر دار را کتاب خریداری نموده ام، کتابهای دست دوم منتشره مشهور ترین کمپنیهای طبع نشر امریکایی و انگلستان (اکسفورد) و تازه ترین چاپ های (سپنر) را به قیمت نسبتاً ارزان از کتابفروشیهای دهلی، ممبئی، اگره و راجستان دریافت نموده ام. در اگره حتا یک جوان بیست ساله که فقط ظاهراً یک عکاس است، بعد از فوتوگرافی توریستها ظرف نیم ساعت در کارخانه کوچک اش در نزدیک تاج محل یک کتاب با صحافت اعلی آماده میسازد که عکسهای گوناگون از کنارها و زوایای مختلف تاج محل و سایر آثار تاریخی؛ به شمول معلومات تاریخی، ادرسهای هوتلهای مشهور، جاده های معروف و سایر اماکن و یکی هم ادرس خود ناشر را در مقابل چند کلدان هندی برایت آماده میسازد و دارای عاید سرشار ازین مدرک اند، اما مهمتر آنکه این جوا با این کار خود تمام سرزمین هند را با تمام داشته های تاریخی و معنوی برایت آماده میسازد. این یکی از نمونه های پیشرفت طبع و نشر و مشاغل امروزه بود که تقدیم نمودم. اینکه توجه به کتاب چقدر باعث رفاه و ترقی سایر ملتها گردیده است؛ از هیچکس پنهان نیست. اما!

با وجودیکه در کشور ما طبع، نشر، تذهیب و چاپ کتب سابقه ی درخشان و دیرینه دارد (۹۰۰ سال قبل دوره ی، علیشیرنویایی و خطاطی، تذهیب و نشر صدها کتاب و دواوین را فراموش نمی کنیم)، ولی طی وقفه های، نسبت بحرانهای مختلف این سلسله با موانع و سکتگیهای روبرو شده است. با وجودیکه شمس النهار، سراج الاخبار، امان افغان، انیس و سایر نشرات دولتی در دوران افغانستان معاصر در تنویر اذهان رول خود را داشتند، بعضی نشرات نخستین خصوصی مانند مطبعه رفیق و غیره نیز همت نموده، مصدر خدماتی گردیدند. در جنب بیهقی، صکوک، مطبعه معارف، و ارسته، شعاع... و مطبعه دولتی به تدریج سکتور خصوصی طبع و نشر خدمات مفیدی را انجام دادند و طی سالهای اخیر شمار چنین مراکز نشر و طبع به صدها رسید.

درین زمره ریاست نشرات پوهنتون کابل و پولیتخنیک (که در اوایل مدیریت و بعداً به آمریت و در اخیر به ریاست ارتقا نموده بودند، در چاپ و نشر کتب درسی نیز همت گماشتند و خدماتی بزرگی را اجرا نمودند. در آن زمان سیستم نشر همانا گستدندر و ستینوفکس بود. در دهه ی شصت مطبعه وزارت تحصیلات عالی دارای طبع حروفی، لیتوتایپ، افیست و حتا زنگوگرافی گرافیک نیز گردید. حتا نقشه های پیچیده را طبع نمود. طی جنگهای تنظیمی که در افغانستان تمام مطابع طعمه حریق شده بودند، در سال ۱۳۸۳ کشور ایران طبق یک قرارداد چند عنوان کتب درسی پوهنخی های سابقه دار پوهنتون (مانند: فارمسی، ساینس، انجنیری، زراعت و زمین شناسی) را توسط نشرات (سمت) در تهران چاپ نمود. این خبر بسیار نیک برای محصلان بود. بعد وزارت تحصیلات عالی مطبعه خود را طبق تکنالوژی پیشرفته مجهز ساخت و زمانیکه شادروان پوهاند حسنیار وزیر تحصیلات عالی بودند، به مطبعه وزارت توجه نمودند، تا این هنگام کارمندان بسیار وفادار سابقه دار وزارت هنوز در قید حیات و حاضر در وزارت بودند، یکی از آنها لطیف خان آمر مطبعه ی وزارت بود. درین هنگام طبق مکتوب وزارت یکی از کتب درسی ام را تحت عنوان (دطبیعی منابع اقتصاد) برای نشر به مطبعه ی وزارت رسماً ارسال نمودم که تقریباً آن توسط پوهاند غلام نقشبند ناصری آمر دیارتمنت جنگلات و منابع طبیعی تحریر گردیده بود، وزیر صاحب که خود زمانی در همین دیپارتمنت استاد بودند، حکم فوری چاپ کتاب را صادر و قبل از نشر بر ایم تبریکی دادند. عبداللطیف خان

